

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 16.09.19

Adam Bodnar

VII.602.13.2014. JZ

Pan
Jacek Czaputowicz
Minister Spraw Zagranicznych
al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa

Pragnę poinformować Pana Ministra, że do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło szereg skarg i sygnałów związanych z problematyką głosowania polskich wyborców przebywających za granicą.

Mogę w tym zakresie wyodrębnić dwie zasadnicze kwestie, na którą zwracają uwagę obywatele. Pierwszą, podobnie jak przed wyborami do Parlamentu Europejskiego (o czym informowałem Pana Ministra w piśmie z dnia 13 maja 2019 roku), jest brak zdalnej procedury oddawania głosu. W związku ze zmianami w prawie wyborczym wprowadzonymi na mocy ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. *o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych* (Dz. U. poz. 130), grupa wyborców przebywających za granicą została pozbawiona możliwości głosowania korespondencyjnego. Pragnę ponownie podkreślić, że wspomniane zmiany wprowadzono wbrew jednoznaczemu sprzeciwowi Rzecznika Praw Obywatelskich. Stanowią one w mojej opinii poważne osłabienie gwarancji zasady powszechności wyborów. Należy zaznaczyć, że procedura głosowania korespondencyjnego stosowana od 2011 roku cieszyła się uznaniem i popularnością, szczególnie wśród wyborców przebywających za granicą.

Drugą kwestią jest odpowiednie przygotowanie lokali wyborczych w obwodach głosowania w wyborach do Sejmu RP i do Senatu RP dla obywateli polskich przebywających za granicą. Wielu wyborców zgłasza obawy, czy lokale takie zostaną zorganizowane w dogodnych lokalizacjach, czy w praktyce będą w stanie do nich dotrzeć i skutecznie zagłosować (w obliczu braku możliwości głosowania korespondencyjnego).

Pragnę zaznaczyć, że do Rzecznika przed wyborami do Parlamentu Europejskiego wpływały sygnały i skargi dotyczące braku lokalu wyborczego m.in. na Malcie, czy też w Las Palmas de Gran Canaria w Królestwie Hiszpanii. Przed zbliżającymi się wyborami do Sejmu RP i Senatu RP obywatele formułują swoje obawy do organizacji lokali wyborczych w odniesieniu m.in. do Malty, Boliwii, czy Republiki Ghany (i szerzej – państw zachodniej Afryki).

W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r., poz. 2179 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o uwzględnienie powyższych uwag m.in. w toku przygotowywania rozporządzenia Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie utworzenia obwodów głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r. dla obywateli polskich przebywających za granicą, a także proszę o opinię na temat konieczności podjęcia, w granicach Pana kompetencji, ewentualnych dodatkowych działań mających na celu pełne zagwarantowanie praw wyborczych polskim wyborcom przebywającym poza granicami.